

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

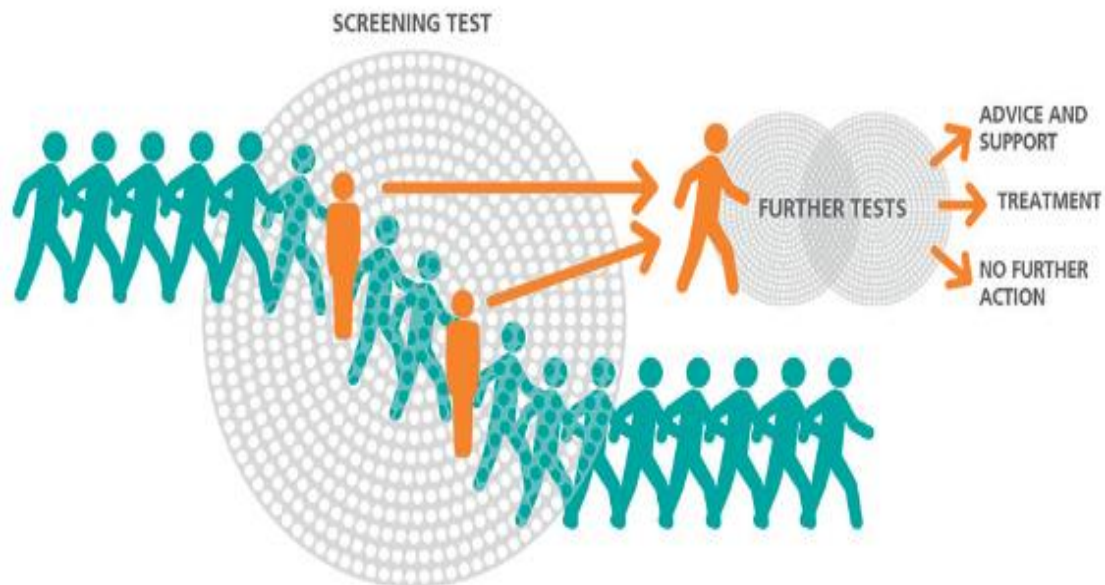
20 Ιανουαρίου 2023

Ανίχνευση (Screening)

- Επιδημιολογικός όρος
 - «ακριβής εντοπισμός των υγιή ατόμων που μπορεί να διατρέχουν κίνδυνο για κάποια ασθένεια ή πάθηση»
 - Όχι να γίνει διάγνωση
 - Προσυμπτωματικός Έλεγχος
- Ανίχνευση περιπτώσεων με υψηλότερη στατιστική πιθανότητα να αρρωστήσει κάποιος από συγκεκριμένη ασθένεια και στη συνέχεια να γίνει η διάγνωση, η θεραπεία και το follow up

What is screening?

[Main menu](#)

Collected date
Specimen type : (O)

Lab Test
COVID-19

Result
Positive

COVID-19

: - ☐ + ☒

COVID-19

C

T

S

Ανίχνευση κακοποίησης στους χώρους παροχής φροντίδας υγείας και κοινωνικής φροντίδας

Η διαδικασία συλλογής
πληροφοριών για εμπειρίες
κακοποίησης των ηλικιωμένων
ατόμων, που δεν φέρουν εμφανή
σημάδια κακοποίησης
(ασυμπτωματικοί), σε μια σχέση
φροντίδας ή εμπιστοσύνης)

(Schofield, 2017)

ΑΣΚΗΣΗ SELF- REFLECTION (post it)

ΓΡΑΨΕΤΕ ΕΝΑ ΛΟΓΟ ΠΟΥ
ΣΑΣ ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ ΝΑ
ΡΩΤΗΣΕΤΕ ΤΟΝ
ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟ ΑΣΘΕΝΗ ΣΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ
(5 λεπτά)

ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ/ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

από τον επαγγελματία υγείας

Έλλειψη γνώσεων, δεξιοτήτων, εκπαίδευσης

Δεν αναγνωρίζουν την βία ή δεν την αναφέρουν

Σύνδεση τραυματισμών με τις φυσιολογικές αλλαγές του γήρατος

Πιστεύουν ότι δεν υπάρχει βία κατά των ηλικιωμένων

Φόβος για αντίποινα, θα προκαλέσουν περισσότερο κακό

Προκαλεί δυσάρεστα συναισθήματα και ψυχολογική επιβάρυνση

Απουσία αποτελεσματικών παρεμβάσεων

Δεν είναι υποχρεωτική η αναφορά

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Assessment Tool	Purpose	Phase of the Prevention	Method	Items/Subscales	Target Group	Psychometric Properties
Hwalek-Sengstock Elder Abuse Screening Test (H-S/EAST) ²²	To identify people at high risk of the need for protective services	Primary prevention	Interview using a questionnaire	5 item questionnaire measuring 3 forms of abuse: violations of personal rights or direct abuse, characteristics of vulnerability, and potentially abusive situations	Service providers	Content, concurrent and construct validity has been established (USA) ⁶¹ Reliability is poor with Cronbach's alpha = 0.29
Vulnerability Abuse Screening Scale (VASS) ²³	To identify older women at risk of elder abuse	Primary prevention	Self-report questionnaire	12 item Likert Scale with 4 subscales: Vulnerability Dependence Dejection Coercion	Older women	Content and construct validity has been established (Australia) ²³ Reliability: Vulnerability $\alpha = 0.45$ Dependence $\alpha = 0.74$ Dejection $\alpha = 0.44$ Coercion $\alpha = 0.31$
Elder Abuse Suspicion Index (EASI) ²⁴	To identify victims of elder abuse	Secondary prevention	Interview using a questionnaire	5 patient items (types of abuse, general dependency) + 1 item for evaluation by clinician (observed indicators of abuse). Question with yes/no response format	General practitioner	Correlation between EASI and Social Worker Evaluation (SWE) indicated a sensitivity and specificity rate of 0.47 and 0.75, respectively (Canada) ²⁴
Caregiver Abuse Screen for the Elderly (CASE) ²⁵	To identify abuse of older people by an informal caregiver	Secondary prevention	Self-report questionnaire	8-item to be completed by caregivers. Yes/No response options. The questionnaire was reduced to 6 items to improve validity	Informal caregivers	Good construct, concurrent and convergent validity (Canada) Reliability: $\alpha = 0.71$ for the 6-item tool ²⁵

EASI

Δημιουργία εύλογου επιπέδου υποψίας

Περαιτέρω συζήτηση και αξιολόγηση

Παραπομπή στις κοινωνικές υπηρεσίες για εις βάθος αξιολόγηση

Ευκαιρία στον ηλικιωμένο να μιλήσει

Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων ρουτίνας

ELDER ABUSE SUSPICION INDEX © (EASI)

E.1-E.5 ρωτάται ο ασθενής, E.6 απαντάται από τον ιατρό (Μέσα στους τελευταίους 12 μήνες)

1) Έχετε βασιστεί σε άλλα άτομα για οτιδήποτε από τα παρακάτω: μπάνιο, ντύσιμο, ψώνια, τραπεζικές συναλλαγές, ή γεύματα;	NAI	OXI	Δεν απάντησε
2) Υπάρχει κάποιος που να σας εμπόδισε την πρόσβαση σε φαγητό, ρούχα, φάρμακα, γυαλιά, ακουστικά βοηθήματα, ιατρική φροντίδα ή σας εμπόδισε να είστε με ανθρώπους που θέλατε;	NAI	OXI	Δεν απάντησε
3) Έχετε αναστατωθεί επειδή κάποιος σας μίλησε με τρόπο που σας έκανε να αισθάνεστε ντροπή ή απειλή;	NAI	OXI	Δεν απάντησε
4) Προσπάθησε κάποιος να σας αναγκάσει να υπογράψετε χαρτιά ή να χρησιμοποιήσετε τα χρήματα σας παρά την θέληση σας;	NAI	OXI	Δεν απάντησε
5) Σας έκανε κάποιος να φοβηθείτε, σας άγγιξε με τρόπο τον οποίο δεν επιθυμούσατε ή σας έβλαψε σωματικά;	NAI	OXI	Δεν απάντησε
6) Γιατρός: Η κακοποίηση ηλικιωμένων μπορεί να σχετίζεται με ευρήματα όπως: φτωχή οπτική επαφή, εσωστρέφεια, υποσιτισμός, θέματα υγιεινής, κοψίματα, μώλωπες, ανάρμοστο ντύσιμο ή θέματα συμμόρφωσης με τα	NAI	OXI	Δεν είμαι σίγουρος/ή

Εισαγωγικές ερωτήσεις

- Μας ενδιαφέρει η ευημερία και η ασφάλεια των ηλικιωμένων. Για αυτό θα ήθελα να σας ρωτήσω κάποια πράγματα που βιώνουν τα άτομα της δική σας ηλικίας
- Θέλω να σας ρωτήσω για κάποια πράγματα που συμβαίνουν στη ζωή κάποιου ηλικιωμένου
- Πως είναι τα πράγματα εδώ στο σπίτι;
- Δεν ξέρω αν αυτό είναι πρόβλημα για σας, αλλά πολλοί ασθενείς που γνωρίζω κακοποιούνται, για αυτό είναι σημαντικό να σας ρωτήσω και εσάς αν συμβαίνει κάτι τέτοιο

Εισαγωγικές ερωτήσεις

Νοιώθεις ασφαλής
εδώ στο σπίτι σου;

Σε απειλεί, σε
πληγώνει ή σε
κακοποιεί κανείς;

Φοβάσαι κανέναν;

Μένεις μόνος σου
πολύ ώρα;

Σε έχει αγγίξει
κάποιος χωρίς την
θέληση σου;

Σε έχουν
αναγκάσει να
κάνεις πράγματα
που δεν ήθελες;

Αν υπάρχει υποψία κακοποίησης:

Συζητήστε με τον ασθενή τις επιλογές για να λάβει στήριξη:

- Ρωτήστε τον αν θα ήθελε να μιλήσει για την κατάσταση με τον κοινωνικό λειτουργό
- Αν η κατάσταση δεν είναι επείγουσα, με την συγκατάθεση του ασθενή μπορείτε να απευθυνθείτε απευθείας στην κοινωνική υπηρεσία του Δήμου ή της κοινότητας
- Μόνο με την συγκατάθεση του γίνεται αναφορά

Αν υπάρχει υποψία κακοποίησης

- Δώσε πληροφορίες για διάφορες επιλογές για να λάβει βοήθεια
- Σεβασμός στην αυτοδιάθεση του ηλικιωμένου που είναι φανερό ότι μπορεί να πάρει αποφάσεις
- Εάν αρνείται βοήθεια και αντιλαμβάνεται τις επιπτώσεις της απόφασης του, τότε έχει το δικαίωμα να επιστρέψει στο βίαιο οικογενειακό περιβάλλον
- Ωστόσο, θα πρέπει να αξιολογήσετε την ασφάλεια του ηλικιωμένου και να την συζητήσετε μαζί του

**Καλέστε αστυνομία εάν
κινδυνεύει η ζωή του
ηλικιωμένου**

Αν εντοπιστεί κακοποίηση, αξιολογήστε την επικινδυνότητα της κατάστασης:

▶ Όχι επείγουσα/έντονη κατάσταση:

- Κοινωνική Υπηρεσία
- Κατ' Οίκον Φροντίδα
- Συνδέσμοι/Οργανισμοί/ΜΚΟ
- Κοινωνικό Δίκτυο του ηλικιωμένου

▶ Επείγουσα/Έντονη Κατάσταση:

- Νοσοκομείο
- Δομές προστασίας ενηλίκων
- Ξενώνες
- Αστυνομία/Αναφορά

Υπηρεσίες Κοινωνικής Υπηρεσίας

<http://www.mlsi.gov.cy>

- Κοινωνική φροντίδα
- Οικονομική βοήθεια
- Συμβουλευτική (νομική, οικονομική)

Συμβουλευτική Επιτροπή για την Βία στην Οικογένεια

- Η Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΕΠΚΒΟ) συστάθηκε το 1996 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το Άρθρο 16 του Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου 47(Ι)/1994, ο οποίος αντικαταστάθηκε με τον Νόμο 119(Ι)/2000.

Αποστολή:

- Αποστολή της είναι η καλύτερη εφαρμογή του Νόμου για τη Βία στην Οικογένεια σε συνεργασία με τους αρμόδιους κρατικούς και εθελοντικούς φορείς, με σκοπό την αποτελεσματική πρόληψη και ολική εξάλειψη της Βίας στην Οικογένεια.

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

Σύνδεσμος για την πρόληψη και αντιμετώπιση βίας στην οικογένεια (ΣΠΑΒΟ)

<https://domviolence.org.cy/>

- Τηλεφωνική γραμμή στήριξης του Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (1440)
- Υπηρεσία SMS **99984042**
- Κοινωνική Υπηρεσία ΣΠΑΒΟ
- Χώροι φιλοξενίας. Στην Κύπρο υπάρχουν δύο χώροι φιλοξενίας γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, τους οποίους παρέχει ο ΣΠΑΒΟ. Και οι δύο χώροι είναι προσβάσιμοι επί 24ώρου βάσεως και είναι δωρεάν

Παρατηρητήριο Τρίτης Ηλικίας

<https://www.ctaobservatory.org/>

- προώθηση και την προάσπιση των δικαιωμάτων των ανθρώπων της Τρίτης Ηλικίας και των ανθρώπων με Άνοια/Αλτσχάϊμερ και άλλες συναφείς νόσους
- εξασφάλιση μιας καλής ποιότητας ζωής

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

- Καταγγελία στον πλησιέστερο αστυνομικό σταθμό
- Για σκοπούς προστασίας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, απομνημονεύστε ή σημειώστε και κρατάτε πάντα μαζί σας τον αριθμό τηλεφώνου του πλησιέστερου Αστυνομικού Σταθμού ή/ και της Άμεσης Επέμβασης (112 ή 199).
- Γραφείο Χειρισμού Θεμάτων βίας στην Οικογένεια και Κακοποίησης Ανηλίκων, στο Αρχηγείο Αστυνομίας (τηλ. 22808442)

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΕΧΟΝΤΑΙ ΒΙΑ

**Αναγνώρισε ότι
βρίσκεται σε μια
πολύ δύσκολη και
τρομακτική
κατάσταση, να
είσαι
υποστηρικτικός/ή
και να ακούς**

- Πες στο άτομο ότι η κακοποίηση δεν είναι δικό του σφάλμα
- Καθησύχασε το άτομο ότι δεν είναι μόνος/η και ότι υπάρχει βοήθεια και υποστήριξη εκεί έξω
- Μπορεί να είναι δύσκολο να μιλήσει για την κακοποίηση
- Ενημέρωσε ότι είσαι διαθέσιμος/η για να βοηθήσεις όποτε υπάρχει ανάγκη
- Αυτό που χρειάζεται περισσότερο είναι κάποιον/α που θα τον/ην πιστέψει και θα τον/ην ακούσει

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΕΧΟΝΤΑΙ ΒΙΑ

**Άκουσε
χωρίς να
επικρίνεις**

- Σεβάσου τις αποφάσεις του
- Μην επικρίνεις τις αποφάσεις του ή να το κάνεις να νιώθει ένοχο.
- Η δική σου υποστήριξη είναι πολύ σημαντική εκείνες τις στιγμές.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΕΧΟΝΤΑΙ ΒΙΑ

Ενθάρρυνε

- Μιλήσει με ανθρώπους που μπορούν να του προσφέρουν βοήθεια και καθοδήγηση.
- Λάβει συμβουλευτικές υπηρεσίες από ειδικούς, τόσο για τον ίδιο, όσο και για το θύτη, αν φυσικά υπάρχει επιθυμία για κάτι τέτοιο

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΔΕΧΟΝΤΑΙ ΒΙΑ

**Να
θυμάσαι
ότι δεν
μπορείς να
“σώσεις”
κάποιον**

- Μπορεί να είναι δύσκολο για σένα, αλλά τελικά θα είναι αυτός/ή που θα πρέπει να πάρει τις αποφάσεις σχετικά με το τι θέλει να κάνει
- Είναι σημαντικό εσύ να στηρίξεις το άτομο άσχετα με το τι θα αποφασίσει και να το βοηθήσεις να βρει έναν τρόπο να ζει με ασφάλεια

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ

Πρόκληση ανίχνευσης
κακοποίησης σε
άτομα με άνοια

Δεν υπάρχει εργαλείο
για ηλικιωμένους με
άνοια

Ερωτηματολόγια για
φροντιστές (CASE)

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ

Φροντιστές με σημεία
άγχους ή κατάθλιψης ή
που αναφέρουν
δύσκολες συμπεριφορές
του ηλικιωμένου

Σωματική και
ψυχολογική επιβάρυνση
του φροντιστή

Αλληλεπιδράσεις
φροντιστή και ασθενή

Συναισθήματα θυμού,
αγανάκτησης ή
εξουθένωσης

Προειδοποιητικά
σημάδια κακοποίησης

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ

Κλινική και
αντικειμενική
αξιολόγηση και
εστιασμένη εξέταση

Τεχνικές συνέντευξης

Ερωτήσεις προς τον
φροντιστή για τις
δυσκολίες και
απαιτήσεις της
φροντίδας

Ευαίσθητη, χωρίς
κριτική και με
συμπόνοια προσέγγιση
προς τον φροντιστή

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- “Κάποιοι το βρίσκουν πολύ δύσκολο να φροντίζουν τους γονείς τους που έχουν το ίδιο πρόβλημα με την μητέρα σου. Εσύ;»
- «Μπορείς να φροντίζεις τις δικές σου ανάγκες και αυτές τις οικογένειάς σου;»
- «Μερικές φορές είναι πρόκληση να φροντίζεις κάποιο μέλος της οικογένειάς σου. Νοιώθεις να χάνεις τον έλεγχο κάποιες φορές;»

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗ

ΑΜΕΣΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- «Ο Χ σε κακοποιεί είτε λεκτικά είτε σωματικά;»
- «Νοιώθεις εξαντλημένος, συγχυσμένος, φοβισμένος ή θυμωμένος εξαιτίας του ότι είσαι φροντίζεις τον Χ»
- «Υπάρχει κάποιος λόγος που άργησες τόσο πολύ να ζητήσεις ιατρική συμβουλή για τον Χ;»

QUIZ

**What do
you know
about elder
abuse?**

A photograph of a window with a white frame, showing a view of green foliage and a blue sky. A white ceramic vase with orange and red flowers sits on the windowsill. A large, stylized purple graphic element, resembling a thick arrow or a stylized letter 'L', is overlaid on the right side of the image, pointing towards the text.

**Ευχαριστούμε πολύ
για τη συμμετοχή σας**